

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

A7-0207/2011

31.5.2011

MIETINTÖ

naisyrittäjyydestä pienissä ja keskisuurissa yrityksissä
(2010/2275(INI))

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta

Esittelijä: Marina Yannakoudakis

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT	13
VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS.....	16

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

naisyrittäjyydestä pienissä ja keskisuurissa yrityksissä (2010/2275(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon tiettyjen tukimuotojen toteamisesta yhteismarkkinoille soveltuviksi perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan mukaisesti 6. elokuuta 2008 annetun komission asetuksen (EY) N:o 800/2008 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus)¹,
- ottaa huomioon 3. lokakuuta 2008 julkaistun komission kertomuksen esikouluikäisten lasten hoitojärjestelyjä koskevien Barcelonan tavoitteiden täytäntöönpanosta (KOM(2008)0638),
- ottaa huomioon 25. heinäkuuta 2008 julkaistun komission raportin "Promotion of Women Innovators and Entrepreneurship" (naisten innovoinnin ja yrittäjyyden edistäminen),
- ottaa huomioon 25. kesäkuuta 2008 annetun komission tiedonannon "Pienet ensin: Eurooppalaisia pk-yrityksiä tukeva aloite ("Small Business Act")" (KOM(2008)0394),
- ottaa huomioon miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteen soveltamisesta itsenäisiin ammattinharjoittajiin sekä neuvoston direktiivin 86/613/ETY kumoamisesta 7. heinäkuuta 2010 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/41/EU²,
- ottaa huomioon jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 21. lokakuuta 2010 tehdyn neuvoston päätöksen 2010/707/EU³,
- ottaa huomioon maksukyvyttömyysmenettelyistä 29. toukokuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1346/2000⁴,
- ottaa huomioon 10. maaliskuuta 2009 antamansa päätöslauselman pk-yrityksiä tukevasta aloitteesta⁵,
- ottaa huomioon 30. marraskuuta 2006 antamansa päätöslauselman "Aika kiristää tahtia – yrittäjyyttä ja kasvua edistävän Euroopan luominen"⁶,
- ottaa huomioon 10. lokakuuta 2002 antamansa päätöslauselman komission kertomuksesta Euroopan parlamentille ja neuvostolle: Kasvua ja työllisyyttä koskeva aloite – Innovatiivisille ja työpaikkoja luoville pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yritykset) tarkoitetut rahoitustukitoimenpiteet⁷,

¹ EUVL L 214, 9.8.2008, s. 3.

² EUVL L 180, 15.7.2010, s. 1.

³ EUVL L 308, 24.11.2010, s. 46.

⁴ EYVL L 160, 30.6.2000, s. 1.

⁵ EUVL C 87 E, 1.4.2010, s. 48.

⁶ EUVL C 316 E, 22.2.2006, s. 45.

⁷ EUVL C 279 E, 20.11.2003, s. 78.

- ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan,
 - ottaa huomioon naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan mietinnön (A7-0207/2011),
- A. katsoo, että on tärkeää tunnustaa, että perheeseen ja kotiin liittyvien velvollisuuksien jakaminen naisten ja miesten kesken on oleellista sukupuolten tasa-arvon saavuttamisen kannalta ja että siksi on tarpeen varmistaa työ- ja yksityiselämän yhteensovittaminen; katsoo, että tämä saattaa kannustaa naisia perustamaan oman yrityksen ja turvaamaan siten heidän taloudellisen riippumattomuutensa ja riippumattomuutensa työelämässä,
 - B. katsoo, että itsenäisen ammatin harjoittaminen tarjoaa yleensä palkkatyötä enemmän joustavuutta työajan, työtuntien määrän ja työskentelypaikan osalta ja siten mahdollisuuksia niille, jotka pyrkivät yhdistämään työnteon ja hoitotyön tai muut toiminnot, tai niille, jotka tarvitsevat mukautetun työpaikan,
 - C. toteaa, että mikroyritykset sekä pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset) ovat yrityksiä, jotka työllistävät alle 250 henkilöä, joiden liikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa ja joiden vuotuinen taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa,
 - D. toteaa, että 99 prosenttia Euroopan aloittelevista yrityksistä on mikro- tai pienyrityksiä ja kolmasosa näistä on työttömien perustamia, ja toteaa, että alle 10 henkeä työllistävät mikroyritykset muodostavat 91 prosenttia Euroopan yrityksistä,
 - E. ottaa huomioon komission toimintasuunnitelman yrittäjyyden edistämisestä Euroopassa, KOM(2004)70, jossa kuvataan paremman sosiaaliturvajärjestelmän tarvetta, ja että komissio aikoo esittää vuoden 2011 alussa tiedonannon pk-yrityksiä tukevasta aloitteesta, ja korostaa, että erityisesti naisyrittäjät tarvitsevat parempaa sosiaaliturvaa,
 - F. katsoo, että naisilla voi olla esteitä tiedotukseen liittyvän tuen sekä rahoituksellisten ja teknisten välineiden ja palvelujen saannissa ja että nämä esteet saattavat rajoittaa heidän mahdollisuuksiaan laajentaa yritystoimintaansa sekä kilpailla valtion ja kunnan kanssa tehtävistä sopimuksista,
 - G. katsoo, että komission terminologiassa näennäinen itsenäisen ammatin harjoittaminen on vilpillinen itsenäisen ammatin harjoittamisen muoto, joka on kyseessä silloin, kun ammatillisen aseman epäasianmukaisen luokittelun avulla kierretään sosiaalista suojelua ja evätään tällaisilta työntekijöiltä työntekijöiden perusoikeudet, jotta voidaan pienentää työvoimakustannuksia; katsoo, että tällaiset työntekijät ovat kuitenkin taloudellisesti riippuvaisia,
 - H. toteaa, että yrittäjät ovat henkilöitä (yritysten omistajia), jotka pyrkivät taloudellista toimintaa käynnistämällä tai laajentamalla luomaan arvoa etsimällä tai hyödyntämällä uusia tuotteita, prosesseja tai markkinoita¹,
 - I. toteaa, että naisyrittäjä voidaan määritellä naiseksi, joka on perustanut yrityksen, jonka

¹ A Framework for Addressing and Measuring Entrepreneurship, N. Ahmad ja A.N. Hoffman, 24.1.2008, STD/DOC (2008) 2.

osakkeista hän omistaa enemmistön ja jossa hän on aktiivisesti mukana päätöksenteossa, riskinotossa ja jokapäiväisessä johtamisessa,

- J. ottaa huomioon, että lukuisat yritykset, etenkin naisten johtamat, on perustettu tavoite 1 -alueisiin kuuluvilla alueilla, jotka eivät uusien jäsenvaltioiden myötä pian enää lukeudu epäsuotuisimpiin alueisiin,
- K. ottaa huomioon, että useisiin tukia menettäviin alueisiin kuuluu sellaisia maaseutualueita, jotka eivät ole vielä riittävän kehittyneitä, ja että uusilla tuen piiriin kuuluvilla alueilla on harvoin käytössään sellaisia kulttuurisia, sosiaalisia ja organisatorisia välineitä, että ne voisivat hyödyntää Euroopan unionin rahoitusta mahdollisimman hyvin,
- L. toteaa, että jäsenvaltioiden välillä on eroja naisyrittäjien määrissä; toteaa, että naiset harkitsevat miehiä harvemmin yrittäjyyttä kestäväenä uravalintana ja että vaikka kymmenen viime vuoden aikana omaa pk-yritystään johtavien naisten määrä on lisääntynyt, Euroopan unionissa ainoastaan kymmenesosa naisista on yrittäjiä, kun taas miesten vastaava osuus on neljäsosa, toteaa, että noin 60 prosenttia kaikista yliopistotutkinnon suorittaneista on naisia mutta että heitä on työmarkkinoilla liian vähän kokopäivätyössä etenkin yritystoiminnan alalla; katsoo, että on tärkeää kannustaa naisia yritystoimintaan ja antaa heille siihen mahdollisuus, jotta voidaan vähentää nykyistä sukupuolten epätasa-arvoa,
- M. toteaa, että Yhdysvaltojen "naisyrittäjyyttä koskeva laki (1988)" on lisännyt naisyrittäjien määrää siten, että kun 26 prosenttia kaikista yrityksistä oli vuonna 1992 naisten omistuksessa, vastaava osuus oli 57 prosenttia vuonna 2002; katsoo, että tämä onnistunut laki voi auttaa EU:ta määrittämään hyviä käytäntöjä,
- N. toteaa, että sellaiset naisyrittäjät, jotka tietävät vähemmän saatavilla olevista rahoitusvaihtoehdoista ja joilla on yhteiskunnallisten tekijöiden vuoksi vähemmän kokemusta varainhoidosta, tarvitsevat tukea sekä yrityksen käynnistysvaiheessa että koko yrityksen elinkaaren ajan, koska käynnistys- ja kasvuvaiheiden aikana tarvitaan erilaista liiketoimintatukea,
- O. katsoo, että naisyrittäjyys ja naisten pk-yritykset ovat tärkeitä keinoja, joilla voidaan lisätä naisten työllisyysastetta ja sitä kautta hyödyntää naisten koulutustasoa paremmin sekä varmistaa, että naisia ei palkata epävarmoihin työsuhteisiin, ja että naisyrittäjyys takaa liiketoiminnan kehityksen ja innovaatiot, mutta tätä potentiaalia hyödynnetään aivan liian vähän Euroopan unionissa, ja huomauttaa, että naisyrittäjien määrän lisäämisellä on yleisiä myönteisiä ja välittömiä vaikutuksia talouteen; toteaa, että epävakaa taloustilanteessa helposti laiminlyödään toimia, joilla tuetaan naisyrittäjiä,
- P. katsoo, että miehillä ja naisilla ei ole useinkaan samoja mahdollisuuksia yrityksen johtamiseen ja kehittämiseen ja että naisyrittäjyyden edistäminen on pitkäaikainen prosessi, joka vaatii aikaa yhteiskunnan rakenteiden ja asenteiden muutokselle; toteaa, että vaikka naiset ovat aina olleet yritteliäitä, säännöt ja perinteinen roolijako ovat aiheuttaneet sen, että yrittäjyys ei aina ole ollut mahdollista naisille,
- Q. toteaa, että Euroopan investointipankki (EIP) on lisännyt merkittävästi lainanantoon pk-yrityksille, sillä vuonna 2008 lainaa myönnettiin 8,1 miljardia euroa ja vuonna 2009 noin

11,5 miljardia euroa; toteaa, että pk-yrityksille tarkoitettuja tukivälineitä pannaan jatkuvasti täytäntöön kilpailukykyä ja innovointia koskevassa puiteohjelmassa (kaudelle 2007–2013 on varattu 1,13 miljardia euroa); toteaa, että komissio antoi vuosiksi 2009–2010 valtiontukitoimenpiteitä koskevat tilapäiset puitteet, joilla lisätään jäsenvaltioiden mahdollisuuksia lieventää luotonannon kiristämisen vaikutuksia,

- R. katsoo, että investointivalmiusohjelmat lisäävät pk-yritysten tai yrittäjien kykyä ymmärtää niiden pankkien tai muiden sijoittajien näkökantoja, jotka saattavat tarjota ulkoista rahoitusta,
- S. toteaa, että naisyrittäjät ovat heterogeeninen ryhmä, jonka jäsenten ikä, tausta ja koulutus vaihtelevat vastavalmistuneista urallaan hyvin edenneisiin henkilöihin, jotka haluavat hyödyntää johtamistaitojaan, yrittäjähenkkeään, viestintätaitojaan, sovittelutaitojaan ja taitoaan arvioida riskejä täsmällisesti, ja että naisyrittäjät toimivat monilla eri aloilla ja monissa erilaisissa yrityksissä; katsoo, että olemassa olevien stereotyyppisten sukupuolikäsitysten ja rakenteellisten esteiden vuoksi miehillä ja naisilla ei ole samoja mahdollisuuksia harjoittaa ja kehittää yritystoimintaa ja että naisilta katsotaan perusteettomasti usein puuttuvan yrittäjyyteen liittyviä taitoja, kuten itseluottamusta, hallinnointivalmiuksia, vakuuttavuutta ja riskinottohalua,
- T. katsoo, että aktiivisten nais- ja miesyrittäjien antama neuvonta ja tuki saattavat auttaa äskettäin yrityksen perustaneita naisyrittäjiä voittamaan monet yrityksen perustamiseen liittyvät pelot,
- U. katsoo, että on tärkeää tehdä tunnetuksi käytännön suosituksia, joissa otetaan huomioon liiketoiminnan ja talouselämän todellisuus kilpailulle avoimessa markkinaympäristössä,
- V. katsoo, ettei EU:ssa ole tehty riittävästi naisyrittäjyyttä koskevia tutkimuksia, joita voitaisiin hyödyntää tämän alan EU:n laajuisten toimien kehittämisessä ja toteuttamisessa,
- W. toteaa, että monissa jäsenvaltioissa itsenäisillä ammatinharjoittajilla ei ole asianmukaisia sosiaaliturvaoikeuksia, kuten äitiys- ja isyyslomaa, työttömyysvakuutusta, sairaus- ja työkyvyttömyyskorvauksia, eläkejärjestelmää eikä lastenhoitopalvelua, vaikka tällaiset järjestelyt ovat olennaisia sen kannalta, että naisyrittäjät voivat sovittaa yhteen työ- ja perhe-elämän ja jotta Euroopan unioni voi vastata väestönkehityksen haasteisiin; toteaa, että työllisyyspolitiikan suuntaviivoissa jäsenvaltioita kehoitetaan edistämään itsenäisen ammatin harjoittamista sekä takaamaan itsenäisille ammatinharjoittajille riittävä sosiaaliturva,
- X. toteaa, että etupäässä naiset tekevät esimerkiksi kotitöitä tai yksityistä hoitotyötä ja että tällaiset henkilöt eivät ole virallisesti työntekijöitä eivätkä itsenäisiä ammatinharjoittajia, minkä vuoksi he eivät kuulu minkäänlaisen sosiaalisen suojelun piiriin,

Rahoitus- ja koulutustuen saatavuus

1. kannustaa komissiota, jäsenvaltioita sekä alue- ja paikallisviranomaisia hyödyntämään paremmin rahoitusmahdollisuuksia, joita naisyrittäjille on tarjolla erityisavustuksina, riskipääomana, sosiaaliturvatuksina ja korkotukina, jotka mahdollistavat rahoituksen oikeudenmukaisen ja tasa-arvoisen saatavuuden, mistä on esimerkkinä eurooppalaista

työllisyyttä ja sosiaalista osallisuutta koskevaa mikrorahoitusjärjestely, jossa myönnetään enintään 25 000 euron pienluottoja mikroyrityksille ja esimerkiksi työttömille ja muille henkilöille, jotka haluavat perustaa oman pienyrityksen mutta joille ei ole tarjolla perinteisiä pankkipalveluja;

2. kehottaa jäsenvaltioita järjestämään valtakunnallisia tiedotuskampanjoita, työpajoja ja seminaareja, joilla naisia informoidaan eurooppalaista työllisyyttä ja sosiaalista osallisuutta koskevasta mikrorahoitusjärjestelystä ja sen tarjoamista rahoitusmahdollisuuksista;
3. toteaa, että naisten ja miesten tasa-arvo on EU:n perusperiaate, joka tunnustetaan Euroopan unionista tehdystä sopimuksesta ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, mutta merkittävästä edistyksestä huolimatta naiset ja miehet ovat edelleen hyvin epätasa-arvoisia yrittäjyyden ja päätöksenteon osalta;
4. myöntää, että rahoitus- ja talouskriisi on pahentanut monien lupaavien naisyrittäjien ongelmia erityisesti kolmena ensimmäisenä toimintavuotena; korostaa, että kehittämällä kannattavia pk-yrityksiä sekä miehet että naiset voivat auttaa jäsenvaltioita saavuttamaan kestävämmän talouskasvun;
5. on tyytyväinen siihen, että edellä mainitussa komission asetuksessa (EY) N:o 800/2008 on naisyrittäjyyteen myönnettävää tukea koskeva erillinen jakso; kehottaa komissiota varmistamaan, että tätä tukea jatketaan seuraavassa unionin tukikehyksessä, jotta voidaan edistää naisyrittäjien voimaannuttamista asetuksen voimassaolon päätyttyä;
6. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että myös naisten johtamat (ja perustamat) pk-yritykset voivat hyötyä pk-yrityksille myönnettyistä verohelpotuksista;
7. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita panemaan maksukyvyttömyysmenettelyistä 29. toukokuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1346/2000 asianmukaisesti täytäntöön sekä varmistamaan, että naiset, jotka ovat joutuneet konkurssitilaan tai joiden urakehityksessä on ollut katkoja, saavat taloudellista apua ja tukea, jotta he voisivat jatkaa jo käynnistettyjä hankkeita tai vaihtaa alaa;
8. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään parhaiden käytäntöjen vaihtoa tavoitteen 1 aseman menettävien alueiden ja uusien tukialueiden kesken, jotta tukien piiriin pääsisi naisyrittäjiä etenkin pienimuotoisen maatalouden alalta niin, että voitaisiin välittää eteenpäin saatuja kokemuksia jäämättä samanaikaisesti yhtäkkiä ilman tukia sekä uuden naisjohtajien luokan muodostamiseksi ja luomiseksi niissä jäsenvaltioissa, jotka ovat viimeksi liittyneet Euroopan unioniin;
9. kehottaa komissiota, jäsenvaltioita ja Business Europe -järjestöä edistämään naisten yrittäjyyttä, taloudellista tukea ja ammatillista neuvontaa sekä toteuttamaan yhdessä liikealan oppilaitosten ja yrittäjäjärjestöjen ja kansallisten naisinstituuttien kanssa investointivalmiusohjelmia, jotka voivat auttaa naisia laatimaan toteuttamiskelpoisia liiketoimintasuunnitelmia ja löytämään potentiaalisia sijoittajia;
10. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tutkimaan naisyrittäjyyden esteitä ja erityisesti tekemään kattavan analyysin naisten mahdollisuuksista saada rahoitusta;

11. kehottaa jäsenvaltioita kannustamaan pankkeja ja rahoituslaitoksia harkitsemaan "naisystävällisiä" yritystukipalveluja;
12. kehottaa komissiota, jäsenvaltioita ja Business Europe -järjestöä harkitsemaan sellaisten neuvontajärjestelmien ja tukiohjelmien luomista, joissa käytetään erityisesti aktiivisen ikääntymisen järjestelmiä, joissa hyödynnetään eläkkeelle jääneiden mies- ja naisyrittäjien neuvoja ja kokemuksia;
13. kehottaa jäsenvaltioita kiinnittämään erityishuomiota yli 50-vuotiaiden naisten tilanteeseen ja tukemaan heitä oman yrityksen perustamisessa;
14. vaatii jäsenvaltioita toteuttamaan toimia, joiden ansiosta naiset voivat sovittaa työ- ja yksityiselämän asianmukaisesti yhteen, ja perustamaan asianmukaisia lastenhoitopalveluja, koska niiden kalleus, huono saatavuus ja keho laatu aiheuttavat naisille lisäesteitä yrityksen perustamisessa;
15. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan kokeneiden konsulttien suorittamien riskipotentiaalia mittaavien kasvupotentiaalien arviointien saatavuutta naisyrittäjille;
16. toteaa, että useissa tuoreissa tutkimuksissa naisyrittäjien on todettu suhtautuvan taloudellisten riskien ja rahoitusriskien ottamiseen miehiä varovammin; katsoo, että näiden tutkimusten tuloksia on analysoitava perusteellisemmin, jotta saadaan selville, pitävätkö ne paikkansa ja mitä päätelmiä niistä on tehtävä;
17. kehottaa jäsenvaltioita ja alueviranomaisia edistämään kansallisia koulutusaloitteita, jotta nuoret tytöt saadaan kiinnittämään huomiota yrittäjyyteen ja naisjohtajuuteen, sekä kehittämään nuorten yrittäjähänkeä toisen asteen oppilaitoksissa, jotta naisopiskelijat voivat halutessaan perehtyä kouluvuoden aikana yrityksen elinkaareen yrityksen käynnistämisestä sen toimintaan ja lopettamiseen saakka, ja liittämään tähän prosessiin opettajien ja paikallisen yritysmaailman aktiiviseen ikääntymiseen perehtyneiden neuvojen mentoroinnin;
18. tunnustaa, että tyttöjä ei useinkaan rohkaista opiskelemaan perinteisesti "maskuliinisina" pidettäviä koulu- ja yliopistoaineita, kuten luonnontieteitä, matematiikkaa ja tekniikkaa; suosittelee, että kouluissa opetettaisiin yritystoiminnan perusteita ja laajennettaisiin tytöille mahdollisten aineiden ja urien valikoimaa, jotta he voivat kehittää tietojaan ja erilaisia taitoja, joita liiketoiminnassa menestyminen edellyttää; korostaa, että on tärkeää edistää tyttöjen ja naisten työllistyvyyttä taitojen kehittämisen ja elinikäisen oppimisen avulla;
19. kehottaa EU:n toimielimiä, jäsenvaltioita ja alueviranomaisia kannustamaan yliopistoja tarjoamaan naisille yhden vuoden yrittäjyys- tai oppisopimusohjelmia ja vaihtoa eurooppalaisissa yliopistoissa, joissa opiskelijat suorittavat todellisiin liikeideoihin perustuvia kehityshankkeita tavoitteenaan käynnistää toteuttamiskelpoinen ja kannattava yritys jo opiskeluaikana; katsoo myös, että alumni- ja opiskelijajärjestötoiminnan tulisi olla olennainen osa prosessia, jotta opiskelijoissa voidaan herättää itseluottamusta ja roolimalliajattelua; kehottaa komissiota edistämään tähän liittyvien hyvien käytäntöjen vaihtamista;

20. kehottaa jäsenvaltioita ja Business Europe -järjestöä lisäämään tietoisuutta EU:n "Erasmus nuorille yrittäjille" -yrittäjävaihto-ohjelmasta ja tukemaan ohjelmaa, jonka erityisenä tavoitteena on EU:n mahdollisten uusien yrittäjien ja äskettäin perustettujen mikro- ja pienyritysten yrittäjyyden, kansainvälistymisen ja kilpailukyvyn edistäminen ja joka tarjoaa uusille yrittäjille mahdollisuuden työskennellä enintään 6 kuukautta kokeneen yrittäjän kanssa hänen pk-yrityksessään toisessa EU:n jäsenvaltiossa; suosittelee, että myönnetään erityisiä ja EU:n Leonardo da Vinci -ohjelmaan liittyviä apurahoja naisopiskelijoille, joilla todetaan olevan erityistä potentiaalia, ja että valmistuville järjestetään juhlatilaisuuksia, joissa palkitaan "parhaat käytännöt";
21. vaatii jäsenvaltioita edistämään tasavertaista mahdollisuutta saada julkisia hankintoja koskevia sopimuksia ja tekemään julkisia hankintoja koskevasta politiikasta sukupuolineutraalia;

Mahdollisuudet yritysten perinteiseen verkostoitumiseen ja tieto- ja viestintätekniiikan käyttöön

22. kehottaa jäsenvaltioita edistämään rajatylittäviä yhteistyöohjelmia, jotta voitaisiin luoda rajatylittäviä naisyrittäjien tukikeskuksia, joiden avulla voitaisiin vaihtaa kokemuksia, järjeistää resurssien käyttöä ja jakaa parhaita käytäntöjä;
23. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan käyttöön tieto- ja viestintätekniiikkaa, jolla voidaan lisätä tietämystä ja tarjota verkostoitumistukea naisille; kehottaa kaventamaan digitaalista kuilua Euroopassa parantamalla laajakaistayhteyksiä ja mahdollistamalla siten naisille joustavuuden, jotta he voivat halutessaan johtaa yrityksiä menestyksekkäästi kotoa käsin;
24. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään naisten osallistumista kauppakamareihin, erityisiin kansalaisjärjestöihin, edunvalvontaryhmiin ja toimialajärjestöihin, jotka muodostavat yleisen liikemaailmayhteisön, jotta he voivat kehittää ja vahvistaa liiketoimintaosaamistaan, sekä kehottaa kauppakamareita puolestaan kutsumaan naisyrittäjiä osallistumaan toimintaan ja edistämään naisyrittäjille suunnattujen palvelujen ja naisyrittäjien edustuspisteiden perustamista, jotta heille voidaan tarjota uusia mahdollisuuksia sekä vahvistaa yrityskulttuuria;
25. kehottaa jäsenvaltioita korostamaan kansalaisjärjestöjen roolia naisyrittäjyyden edistämässä ja helpottamisessa;
26. kehottaa komissiota edistämään hyvien käytäntöjen vaihtamista naisten yrittäjyyden lisäämiseksi; kehottaa komissiota sekä jäsenvaltioita ja Business Europe -järjestöä luomaan kannustimia ja mahdollisuuksia siihen, että naisyrittäjät tapaavat muiden alojen vastaavia liikekumppaneita, jotta he saavat mahdollisuuden jakaa kokemuksia ja käytäntöjä ja saada paremman käsityksen laajemmasta yritysmaailmasta;
27. kehottaa komissiota perustamaan Enterprise Europe Network -verkoston yhteyteen naisyrittäjien haasteisiin ja esteisiin erikoistuneita neuvoa-antavia komiteoita, jotka voisivat toimia myös yhteyspisteinä tapauksissa, joissa rahoituspalvelujen tarjoajat menettelevät syrjivästi luotonsaantimahdollisuuksissa;

28. tunnustaa naispuolisten yrittäjälähettiläiden tärkeyden, esimerkiksi naisyrittäjien lähettiläiden eurooppalaisessa verkostossa (ENFEA), joka korostaa roolia, joka naisilla voi olla työpaikkojen luomisessa ja kilpailun edistämässä, sillä lähettiläät kannustavat naisia ja tyttöjä perustamaan oman yrityksen järjestämällä toimintaa kouluissa, yliopistoissa, yhteisöryhmissä ja tiedotusvälineissä; toteaa, että lähettiläiden tulisi edustaa erilaisia taustoja, ikiryhmiä ja kokemuksia, ja toimia kaikilla eri aloilla;
29. kehottaa komissiota järjestämään naisten työelämään osallistumista edistäviä kampanjoita siten, että otetaan huomioon yritystoiminnan aloittaminen ja kerrotaan samalla liiketoiminnan aloittamista helpottavista järjestelyistä;
30. katsoo, että Euroopan ulkosuhdehallinto ja erityisesti kolmansissa maissa olevat EU:n edustustot voisivat yhteistyössä jäsenvaltioiden kaupallisten edustustojen kanssa edistää naisten pk-yritysten verkottumista;
31. kehottaa komissiota keräämään vertailukelpoisia ja kattavia tietoja naisyrittäjyydestä Euroopan unionissa (esimerkiksi naisyrittäjien iästä, liiketoiminta-alasta, yrityksen koosta, liiketoiminnan iästä ja etnisestä taustasta henkilötietojen suojaa koskevien jäsenvaltioiden säännösten mukaisesti) Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätien ja Euroopan tasa-arvoinstituutin avustuksella tavalla, joka ei aiheuta ylimääräistä rasitusta pk-yrityksille, ja analysoimaan tiedot osana pk-yritysten suorituskyvyn tarkastelua vuosittaisessa EU:n pk-yrityksiä käsittelevässä kertomuksessa; katsoo, että kerättyjen tietojen perusteella päätöksentekijöiden olisi saatava käsitys naisyrittäjien erityisongelmista;
32. panee tyytyväisenä merkille komission vuonna 2008 tekemän tutkimuksen naisten toiminnasta innovoijina ja yrittäjinä ja kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan siinä annettuja poliittisia suosituksia;
33. kehottaa komissiota, jäsenvaltioita ja alue- ja paikallisviranomaisia kohtelemaan naisyrittäjiä samalla tavoin kuin palkansaaajia sosiaalisten ja muiden yhteisöpalvelujen osalta ja parantamaan pk-yritysten naispuolisten yrittäjien ja yrittäjäkumppanien sosiaalista asemaa parempien äitiys- ja lastenhoitopalvelujen sekä ikääntyvien ja huolenpitoa tarvitsevien hoitopalvelujen ja paremman sosiaaliturvan muodossa, jotta voidaan murtaa stereotyyppisiä sukupuolikäsityksiä ja parantaa naispuolisten yrittäjien kulttuurista ja oikeudellista asemaa erityisesti tutkimuksen, tieteen, tekniikan, uusien tiedotusvälineiden, ympäristön, vihreän ja vähähiilisen teknologian, maatalouden ja teollisuuden aloilla kaupungeissa ja maaseudulla;
34. kehottaa jäsenvaltioita tarkastelemaan romaninaisten itsenäisen ammatin harjoittamisen esteitä ja perustamaan ohjelmia, joilla romaniväestöön kuuluville naisyrittäjille ja itsenäisille ammatinharjoittajille mahdollistetaan helppokäyttöinen, nopea ja edullinen rekisteröinti, luomaan keinoja saada luottoja – myös mikroluottoja – romaninaisten yritysten rahoittamiseksi, ja kehottaa komissiota tukemaan näitä toimia asianmukaisilla rahoitusmekanismeilla;
35. kehottaa jäsenvaltioita torjumaan aktiivisesti näennäistä itsenäisen ammatin harjoittamista määrittelemällä tosiasiallisesti itsenäisen ammatin harjoittaminen ja määräämällä näennäisestä itsenäisen ammatin harjoittamisesta seuraamuksia;

36. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita perustamaan ohjelman, jonka tavoitteena on auttaa kotitöitä, hoitotyötä tai muuta palvelutyötä tekeviä, pääasiassa naisia, jotka eivät ole työntekijöitä eivätkä itsenäisiä ammatinharjoittajia, aloittamaan virallisesti itsenäisen ammatin harjoittaminen tai perustamaan oma yritys;
37. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tarjoamaan tukea naisille, jotka aikovat käynnistää tai ostaa yrityksen tai jatkaa perheyrittystä, myös niille, jotka harjoittavat vapaata ammattia, esimerkiksi omistavat yksityisen asianajotoimiston tai lääkärin vastaanoton; katsoo, että tuen olisi koostuttava asianmukaisista koulutusseminaareista ja työpajoista, jotta nämä naiset saavat johtamistaitoja siten, että he onnistuvat yrityskauppatilanteissa, erityisesti arvioinneissa, yrityksen arvon arvioinnissa sekä pankki- ja oikeudellisissa asioissa; myöntää, että alle 25-vuotiaisiin ja yli 50-vuotiaisiin naisiin olisi kiinnitettävä erityistä huomiota, koska he kärsivät eniten rahoituskriisin vaikutuksista;
38. kehottaa Puolaa painottamaan puheenjohtajakaudellaan naisyrittäjyyttä ja erityisesti lokakuun alussa järjestettävän uusien pk-yritysten eurooppalaisen teemaviikon yhteydessä; kehottaa komissiota ehdottamaan mahdollisimman pian toimintasuunnitelmaa naisyrittäjien osuuden lisäämiseksi ja aloittamaan tiedotuskampanjoita sellaisten stereotyyppien poistamiseksi, joiden mukaan naisia ei ole tarkoitettu menestyviksi yritysjohtajiksi;
39. kehottaa perheyrittäjiä tarjoamaan naispuolisille sukulaisille, esimerkiksi tyttäriille, yhtäläiset mahdollisuudet, kun harkitaan yrityksen luovuttamista tai siirtämistä;
40. kehottaa jäsenvaltioita laatimaan toimia, jotka tukevat perhe-elämän ja työelämän yhteensovittamista naisten työllisyyden helpottamiseksi ja ammatinharjoittajan uramahdollisuuksien edistämiseksi;
41. kehottaa komissiota suojelemaan naiskuvaa kaikissa tiedotusvälineissä vastustamalla ennakkokäsitystä, jonka mukaan naisia pidetään haavoittuvaisina, minkä seurauksena oletetaan, että naiset eivät voi olla päteviä tai kykeneviä johtamaan yritystä;
42. korostaa tarvetta kannustaa aloitteita, joilla edistetään miesten ja naisten tasa-arvoa lisäävien myönteisten toimien ja henkilöstöhallinnon käytäntöjen luomista ja täytäntöönpanoa siten, että käytetään hyödyksi myös tiedotus- ja koulutuskäytäntöjä, jotka mahdollistavat järjestöissä ja yrityksissä hyvin toimineiden käytäntöjen tehostamisen ja siirtämisen käytäntöön;
43. myöntää, että pk-yrityksille laadittiin vahva ohjelma 23. helmikuuta 2011 tehdyssä eurooppalaisia pk-yrityksiä tukevan Small Business Act -aloitteen uudelleentarkastelussa, mutta pyytää, että "pienet ensin" -periaate otetaan edelleen huomioon kaikissa EU:n ja jäsenvaltioiden täytäntöönpanotoimissa;
44. kehottaa jäsenvaltioita tukemaan ohjelmia, joiden tavoitteena on luoda maahanmuuttajanaishille mahdollisuuksia toimia ammatinharjoittajina ja yrittäjinä myös koulutukseen, mentorointiin ja lainan saannin helpottamiseen keskittyvien toimien kautta;
45. kehottaa jäsenvaltioita nostamaan esille miesten ja naisten tasa-arvon hyväksi toimivia ja työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista edistäviä yrityksiä, jotta tähän liittyvien

parhaiden käytäntöjen levittämistä voitaisiin edistää;

46. pyytää komissiota ja jäsenvaltioita edistämään naisten ja miesten tasapuolista osallistumista yritysten hallintoneuvostoihin erityisesti sellaisissa yrityksissä, joiden osakkeenomistajia jäsenvaltiot ovat;
47. kehottaa jäsenvaltioita edistämään naisjohtoisissa yrityksissä yritysten sosiaalista vastuuta, jotta naisten työaikojen ja työn järjestäminen olisi nykyistä joustavampaa, sekä lisäämään perheystävällisiä palveluja;
48. kehottaa komissiota edistämään naisille tarkoitettuja ammatillisen koulutuksen politiikkoja ja ohjelmia, tietokonekoulutuksen kehittäminen mukaan luettuna, jotta voitaisiin vahvistaa naisten osallistumista teollisuuden eri aloilla paikallisten, kansallisten ja unionin tasolla käytettävissä olevien rahoitustukien avulla ja luomalla suurille yrityksille ja pk-yrityksille suurempia kannustimia näiden tukien hyödyntämiseksi;
49. kehottaa komissiota lisäämään teollisuuden pk-yrityksissä työskenteleville naisille tarkoitettuja ammatillisen koulutuksen ohjelmia sekä tutkimusta ja innovointia koskevaa tukea seitsemännen puiteohjelman ja pienyrityksiä koskevan eurooppalaisen peruskirjan säännösten mukaisesti, kuten esitetään Santa Maria da Feirassa 19–20. kesäkuuta 2000 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmien liitteessä III;
50. korostaa tarvetta kannustaa naisverkostojen luomista yrityksiin, saman teollisuudenalan yritysten välille ja eri teollisuudenalojen välille;
51. kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota kehittämään ja panemaan täytäntöön strategioita, jotka tarjoavat lähestymistavan tieteen ja teknologian alalla työskentelevien naisten työilmapiiriin tai urakehitykseen liittyvien ristiriitojen ratkaisemiseksi;
52. katsoo, että on tarpeen levittää hyviä käytäntöjä, jotka koskevat naisten osallistumista teollisuuden tutkimukseen ja huipputeollisuuden aloille; korostaa, että tältä osin on tärkeää lisätä johtohenkilöstön sukupuolinäkökulmaan liittyvää tietoisuutta teollisuusyrityksissä, joissa naisten osuus on vähäinen, minkä olisi johdettava määrällisesti ilmaistuihin tavoitteisiin;
53. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille.

PERUSTELUT

Sekä nais- että miesyrittäjien on keskityttävä yritykseensä ja oltava sitoutuneita menestykseen.

Yrityksmaailmassa ne, jotka johtavat omaa yritystään, ovat usein paljon sitoutuneempia kuin työntekijät, ja tekevät näin ollen pidempiä päiviä; he tekevät henkilökohtaisia uhrauksia menestyäkseen kilpailussa.

Naisyrittäjien haasteet saattavat olla vieläkin suurempia, koska he voivat kohdata syrjintää perinteisesti miesten hallitsemassa ympäristössä. Monien on sovitettava yhteen pyrkimys menestyä ja sitoutuminen perheeseen. Vaikka elämme 2000-luvulla, naiset ovat edelleen tärkeässä asemassa kotona, varsinkin silloin, kun perheessä on lapsia.

Kaikista kohtaamistaan rajoituksista huolimatta naiset ovat todistaneet kykynsä työpaikoilla.

EU:ssa on edelleen enemmän miehiä kuin naisia yrittäjinä. Yhdysvalloissa ollaan EU:ta edellä, koska siellä on ryhdytty myönteisiin toimiin yrittäjäksi haluavien naisten tukemiseksi ja avustamiseksi. Yhdysvaltain hallitus on käynnistänyt monia aloitteita ja naisyrittäjyyteen keskittyvä virasto (Office of Women's Business Ownership) perustettiin vuonna 1979 viralliseksi osaksi maan pk-yrityksiä tukevaa hallintoelintä (US Small Business Administration).

Naisten osaamisen tunnustaminen työpaikoilla ja heidän asemansa tukeminen EU:n selvitysten kaltaisella keinolla on erittäin tärkeää. Tämä kannustaa naisia yrityselämään ja myös varmistaa, että he saavat yhtäläiset toimintaedellytykset, jotka eivät jätä sijaa sukupuoleen perustuvalla syrjinnällä.

Tässä mietinnössä tunnustetaan pk-yritysten naisyrittäjien arvo, tunnustetaan se, että he kohtaavat monia erilaisia ongelmia pyrkiessään tavoitteisiinsa eri jäsenvaltioissa, ja tunnustetaan panos, jonka työssä käyvät naiset voivat antaa sekä yhteisölle että EU:n taloudelle. Mietinnössä myös tunnustetaan, että naisilla on lopullinen oikeus valita, missä roolissa he toimivat kodissaan ja yhteisössään. Tavoitteena on tehdä tästä vaihtoehdosta todellinen käytännön suuntaviivoilla ja parhaisiin käytäntöihin perustuvilla ratkaisuilla, joita jäsenvaltiot voivat käyttää.

Naiset kykenevät tunnetusti tekemään useita asioita yhtä aikaa, mikä voi olla liiketoiminnassa korvaamattoman tärkeää. Naisten toimintatapa on yleensä myös varovaisempi ja huolellisempi. Monet rahoituslaitokset ovat havainneet, että näihin ominaisuuksiin on turvallista investoida.

EU:n jäsenvaltiot suhtautuvat eri tavoin naisiin, jotka haluavat perustaa oman yrityksen, ja antavat tukea eri tavoin. Euroopan komission naispuolisten yrittäjälähettiläiden ohjelma toimii 17 jäsenvaltiossa ja 5 muussa valtiossa EU:n ulkopuolella. Naispuolisten yrittäjälähettiläiden rooli on tukea ja auttaa naisia heidän oman maansa yritysmaailmassa. Lähettiläänä toimiminen on vapaaehtoista, ja tehtävään ryhtyvät naiset johtavat usein myös yritystä. Tämä

rajoittaa heidän tehokkuuttaan. Heidän toimintansa on kuitenkin erittäin hyvä keino jakaa kokemuksia ja tukea naisille alueellisella tai paikallisella tasolla.

Jäsenvaltioilla on erilaisia lähestymistapoja päätöksentekoon ja johtotehtäviin osallistuvien naisten tukemisessa. Esimerkiksi Itävallassa on lisätty lastenhoitopalveluja ja lapsilisä, ja tyttöjä kannustetaan valitsemaan muita kuin perinteisiä aloja. Kypros tarjoaa käytännön apua avustuksella, joka annetaan 18–55-vuotiaille naisille, jotka haluavat ryhtyä yrittäjiksi. Yhdistyneessä kuningaskunnassa on alettu toteuttaa pk-yrityksiä tukevaa aloitetta (Small Business Act), jossa on kolme sovittua ensisijaista toimenpidettä: rahoitusmahdollisuuksien parantaminen, keskeisen sijan antaminen pienyrityksille päätöksenteossa rasitteiden vähentämiseksi ja uusille markkinoille pääsyn helpottaminen.

Valtioiden aloitteiden lisäksi eri jäsenvaltioissa on monia yksittäisiä aloitteita, joiden tavoitteena on lisätä naisten vaikutusmahdollisuuksia ja auttaa heitä työpaikoilla. Esittelijä löysi Yhdistyneestä kuningaskunnasta yhden tällaisen tapauksen, jossa monikansalliselta yritykseltä sponsoritukea saanut nainen perusti toimiston, jossa naiset voivat harjoittaa yritystoimintaa pientä maksua vastaan. Tämä antaa naisille mahdollisuuden verkostoitua, jakaa kokemuksia ja oppia toisiltaan.

Naisten kohtaamat ongelmat vaihtelevat maasta toiseen. Jotkin valtiot tarjoavat enemmän tukea kuin toiset, ja naisten roolia koskevat kulttuurierot vaikuttavat myös mahdollisuuksiin, joita naisilla on yritysten perustamiseen.

Tällä hetkellä jäsenvaltioissa on erilaisia tukijärjestelmiä. Mikään niistä ei ole oikea tai väärä, ja jokainen niistä vastaa jäsenvaltion kulttuurisia ja yksilöllisiä tarpeita. On kuitenkin olemassa yhteisiä alueita, joilla voitaisiin soveltaa samoja aloitteita.

Euroopan komissio hallinnoi naispuolisten yrittäjälähettiläiden vapaaehtoista ryhmää jäsenvaltioissa, jotka ovat liittyneet ohjelmaan. Ohjelma tarvitsee kuitenkin enemmän tukea. Vapaaehtoiset ovat tehokkaita, mutta ohjelman tuottavuuden lisäämiseksi tarvitaan virallisempi järjestelmä ja erityisesti mahdollisen toimiston tuki. Nykypäivän taloustilanteessa rahaa ei ole helposti saatavilla, joten esittelijä ehdottaa käyttämään olemassa olevia tiloja, kuten jäsenvaltioissa sijaitsevia EU:n tiedotustoimistoja. Seminaareja voitaisiin järjestää EU:n tiedotustoimistoissa olevista pienistä toimistotiloista käsin, ja naispuolisilla yrittäjälähettiläillä voisi olla niissä toimipiste ja heidän tehtäviään koordinoiva henkilö.

Myös korkeakoulut voisivat tarjota erityiskursseja naisille, jotka haluavat perustaa yrityksen. Akateeminen tuki voitaisiin yhdistää käytännön tukeen yrityksen perustamiselle, oikeudellisille vaatimuksille ja liiketoiminnan järjestämiselle.

Myöhemmin voidaan käyttää vertaistukijärjestelmiä. Edistämällä aktiivisen ikääntymisen järjestelmiä voidaan hyödyntää eläkkeelle jääneiden yrittäjien kokemuksia tässä tukimuodossa.

Naiset muodostavat nykyisin merkittävän osan jäsenvaltioiden työvoimasta. Koska asia ei etene lakeja säätämällä, esittelijän mielestä parhaiden käytäntöjen jakaminen olisi toimiva keino. Tämä voitaisiin tehdä naisyrittäjyyden kehityskeskuksesta, joka koordinoisi

naispuolisia yrittäjälähettiläitä kussakin jäsenvaltiossa. Keskus toimisi yhdessä kansallisten hallitusten kanssa naisten hankkeiden tukemiseksi ja kannustamiseksi.

Ennen kuin voidaan hahmotella toimintatapoja, on tiedettävä, keitä naisyrittäjät ovat, kuinka paljon heitä on ja millä aloilla he toimivat. Koko EU:n alueelta on kerättävä systemaattisesti ja tarkasti tiedot tältä alueelta, ja tiedot on analysoitava.

Tiedot ovat epätarkkoja, koska jotkut naisista työskentelevät yksin, jotkut aviomiestensä tai kumppaneidensa kanssa ja jotkut epävirallisesti kotona. Kullakin ryhmällä on erilaiset tarpeet ja ne tarvitsevat erilaista tukea. Meidän on tiedettävä tarkalleen työskentelevien naisten ikäryhmät, etniset ryhmät ja heidän heikkoutensa ja vahvuutensa. Vain näiden tietojen perusteella voimme laatia toteuttamiskelpoisen toimintasuunnitelman.

Alueellisella ja paikallisella tasolla yrityksiä on kannustettava tukemaan naisia, ei välttämättä kiintiöiden, vaan sisäisten tavoitteiden avulla. Johtotehtäviin on hyväksyttävä naisia yhtäläisillä ehdoilla, jos heillä on samat kyvyt ja sama koulutus.

Pankkien suhtautuminen naisyrittäjiin on erittäin tärkeää. Joillakin pankeilla on jo olemassa järjestelmiä, joilla ne tukevat yrityksen perustavia naisia, ja ne tunnustavat naisten ainutlaatuisen suhtautumisen työntekoon. Kaikkien rahoituslaitosten on alettava noudattaa tätä parasta käytäntöä.

On kuitenkin olemassa pieni ero naisyrittäjien kannustamisen ja positiivisen erityiskohtelun välillä: erityiskohtelu saattaa heikentää naisten kunnioitusta työpaikoilla. Perheystävälliset politiikat, kuten joidenkin yritysten tarjoamat lastenhoitopalvelut, tukevat naisia työpaikoilla. Se, mikä on hyväksi yritykselle, on hyväksi naisille ja päinvastoin, niin kauan kuin hinta on kohtuullinen.

Tuen on oltava paikallista, alueellista ja kansallista, ja sitä on tarjottava eri keinoin. Internet ja verkkopohjainen tuki voivat olla hyödyllisiä naisille, jotka työskentelevät kotona ja syrjäisillä alueilla. Mitä naiset haluavat? Suurin osa naisista, joilta kysyttiin, vastasi, että he tarvitsevat aikaa, aikaa hoitaa kodin velvollisuudet, hoitaa yritystä ja toteuttaa omat unelmansa.

Tämä edellyttää tukea lastenhoitoon, roolien laajentamista ja naisten voimaannuttamista, jotta heillä on itseluottamusta lähteä tekemään sitä, mitä he haluavat.

Menestyneiden naisten esitleminen roolimalleina tiedotusvälineissä on erittäin tärkeää. Laitokset, joilla on vuosittaiset palkinnot aloillaan menestyneille naisille, ovat tärkeitä ja niitä tulisi tukea. Mietinnössä kehoitetaan jäsenvaltioita käyttämään niiden työelämäympäristöihin sopivimpia menetelmiä mahdollisten naisyrittäjien aktiiviseen etsimiseen passiivisuuden sijaan.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	25.5.2011
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 29 -: 0 0: 4
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Regina Bastos, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Marije Cornelissen, Silvia Costa, Edite Estrela, Iratxe García Pérez, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Raúl Romeva i Rueda, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Eva-Britt Svensson, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Anne Delvaux, Mojca Kleva, Kartika Tamara Liotard, Gesine Meissner, Norica Nicolai, Antigoni Papadopoulou, Angelika Werthmann
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (187 art. 2 kohta)	Roger Helmer, Jacek Włosowicz